

Số: 12/2022/QĐST-VDS

Gia Nghĩa, ngày 28 tháng 11 năm 2022

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ GIA NGHĨA, TỈNH ĐẮK NÔNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán- Chủ tọa phiên họp: Bà Đỗ Thị Thắm

Thư ký phiên họp: Bà Lương Thúy Hảo - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Gia Nghĩa, tỉnh Đắk Nông.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Gia Nghĩa tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Yên Như - Kiểm sát viên.

Ngày 28 tháng 11 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Gia Nghĩa, tỉnh Đắk Nông mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 09/2022/TLST-VDS ngày 27 tháng 10 năm 2022 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 09/2022/QĐST-VDS ngày 22 tháng 11 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Nguyễn Thị T; địa chỉ: Bon P, xã Đ, thành phố G, tỉnh Đắk Nông - Có đơn xin giải quyết vắng mặt.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà T: Ông Phạm Quốc H, địa chỉ: Đường a, tổ a, phường N, thành phố G, tỉnh Đắk Nông - Có đơn xin giải quyết vắng mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Anh Nguyễn Q, địa chỉ: Bon P, xã Đ, thành phố Gia Nghĩa, tỉnh Đắk Nông - Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Quá trình giải quyết vụ việc, người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Nguyễn Thị T trình bày:

Bà T và ông Nguyễn Q là vợ chồng, có đăng ký kết hôn vào năm 1988. Năm 2012, ông Nguyễn Q và bà T bị tai nạn giao thông, hậu quả ông Q bị tổn thương não và từ đó đến nay không nhận thức, làm chủ được hành vi, mọi sinh hoạt cá nhân đều do bà T chăm sóc. Đến nay do cần giải quyết một số công việc gia đình, bà T đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Q mất năng lực hành vi dân sự.

Tòa án đã tiến hành xác minh tại chính quyền địa phương, Trạm y tế, đại diện tổ dân phố và hàng xóm nơi ông Q cư trú đều xác định ông Q là đối tượng người khuyết tật do Ủy ban nhân dân xã Đ quản lý.

Tòa án đã trưng cầu giám định tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên để giám định năng lực hành vi dân sự của ông Q. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 249/KLGĐ ngày 15/11/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên kết luận ông Nguyễn Q bị bệnh mất trí trong các trạng thái biệt định khác được phân loại chỗ khác + liệt $\frac{1}{2}$ người trái (F02.8+G81-ICD10); Hiện tại mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Gia Nghĩa, tỉnh Đắk Nông phát biểu ý kiến: Về các trình tự, thủ tục tố tụng đều tuân thủ quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Về nội dung, đề nghị căn cứ khoản 1 Điều 27, 376 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22 của Bộ luật Dân sự chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị T: Tuyên bố ông Nguyễn Q mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Gia Nghĩa, tỉnh Đắk Nông nhận định như sau:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại thành phố Gia N, tỉnh Đắk Nông nên có căn cứ xác định đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Gia Nghĩa, tỉnh Đắk Nông quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Xét yêu cầu của người yêu cầu:

Căn cứ các tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ gồm: Đơn yêu cầu, bản tự khai, biên bản lấy lời khai của người yêu cầu là bà Nguyễn Thị T, người thân trong gia đình của ông Nguyễn Q, đại diện tổ dân phố và những người hàng xóm, có căn cứ xác định: Năm 2012 ông Nguyễn Q bị tai nạn giao thông, hậu quả bị tổn thương não, liệt nửa người. Từ năm 2012 đến nay ông Q không nhận thức, làm chủ được hành vi, mọi sinh hoạt cá nhân đều do bà T chăm sóc.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 249/KLGĐ ngày 15/11/2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên kết luận đối với ông Nguyễn Q:

- Kết luận về y học: Đang sự bị bệnh mất trí trong trạng thái biệt định khác được phân loại chỗ khác + liệt $\frac{1}{2}$ người trái (F02.8+G81-ICD10);

- Kết luận khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Mất khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi.

Tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự quy định như sau:

“1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...”

Từ những căn cứ trên, xét thấy yêu cầu của bà Nguyễn Thị T về việc tuyên bố ông Nguyễn Q mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ chấp nhận.

[3] Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Gia Nghĩa tại phiên họp là có căn cứ nên cần chấp nhận.

[4] Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị T phải chịu lệ phí sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

[5] Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát cùng cấp, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 362, Điều 370, Điều 371, Điều 372 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị T về việc tuyên bố ông Nguyễn Q mất năng lực hành vi dân sự.

Tuyên bố: Ông Nguyễn Q, sinh ngày 19-12-1963; nơi cư trú: Bon P, xã Đ, thành phố G, tỉnh Đắk Nông là người mất năng lực hành vi dân sự.

Mọi giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị T phải chịu 300.000đ (*ba trăm nghìn đồng*) lệ phí sơ thẩm, khấu trừ vào 300.000đ (*ba trăm nghìn đồng*) tiền tạm ứng lệ phí mà bà Nguyễn Thị T đã nộp theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0006439 ngày 26-10-2022 của Chi cục thi hành án dân sự thành phố Gia Nghĩa, tỉnh Đắk Nông.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Nông;
- VKSND tỉnh Đắk Nông;
- VKSND thành phố Gia Nghĩa;
- Chi cục THADS thành phố Gia Nghĩa;
- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự;
- Người bảo vệ, quyền và lợi ích hợp pháp của đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án; Văn phòng Tòa án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(*Đã ký và đóng dấu*)

Đỗ Thị Thắm

